

Belangrijkste rechten van de ondernemingsraad

Mw. mr. N.M. (Nadine)
van der Slot
Werkzaam bij RWV
Advocaten te Leiden

Volgens de Wet op de ondernemingsraden (WOR) is een ondernemer die een bedrijf in stand houdt waarin ten minste 50 personen werkzaam zijn, verplicht om een ondernemingsraad (or) in te stellen. Dit kan ook het geval zijn bij minder dan 50 werkzame personen, als de cao daartoe verplicht. De or behartigt de belangen van het personeel in een onderneming. Om dit te kunnen doen beschikt hij over enkele rechten. Met welke rechten van de or moet de ondernemer precies rekening houden? In dit artikel worden de belangrijkste rechten toegelicht.

Adviesrecht

Voor een aantal belangrijke besluiten op financieel-economisch en organisatorisch terrein is de ondernemer verplicht vooraf advies te vragen aan de or. Dit volgt uit artikel 25 van de WOR. Gedacht kan worden aan het voornemen om een reorganisatie of fusie door te voeren of een grote investering te doen. De ondernemer moet het te nemen besluit tezamen met de beweegredenen voor het besluit, de te verwachten gevolgen van het besluit en de in dat kader voorgenomen maatregelen schriftelijk aan de or voorleggen. Wat nu als de or iets anders adviseert dan de ondernemer wil besluiten? In dat geval moet de ondernemer het definitieve besluit een maand uitstellen. In die maand kan de or beroep aantekenen bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam. Die beoordeelt of het besluit redelijk is.

Instemmingsrecht

Voor bepaalde besluiten geldt dat de ondernemer de instemming van de or nodig heeft alvorens hij het besluit kan nemen. Artikel 27 WOR geeft aan om welke besluiten dit gaat. Het be-

treft voorgenomen besluiten inzake het sociale beleid van de onderneming in de ruime zin. Het besluit moet betrekking hebben op alle of een groep binnen de onderneming werkzame mensen. Ook hier geldt dat het te nemen besluit schriftelijk aan de or moet worden voorgelegd. Daarnaast moet een overzicht verstrekt worden van de redenen voor het besluit en de te verwachten gevolgen van het besluit.

Als de or niet instemt met een voorgenomen besluit kan de ondernemer naar de rechter stappen. Hiervoor moet hij wel eerst naar de bedrijfscommissie voor advies en bemiddeling. Als de rechter toestemming geeft voor het nemen van het besluit, komt die in de plaats van de instemming van de or.

Een besluit waarvoor de instemming van de or verplicht is, maar deze niet verkregen/genvraagd is (of waarvoor de rechter geen vervangende instemming heeft gegeven) is nietig. De or dient (binnen een maand) schriftelijk een beroep op deze nietigheid te doen. De ondernemer zal de or dan alsnog om instemming moeten vragen.

Initiatiefrecht

De or kan op basis van artikel 23 WOR de ondernemer ongevraagd voorstellen doen over sociale, organisatorische, financiële en economische zaken. Voordat de werkgever over het voorstel beslist, moet hij minstens een keer met de or overleggen. De ondernemer deelt de or daarna spoedig schriftelijk en gemotiveerd mee of en in hoeverre het conform het voorstel zal besluiten. Neemt de ondernemer het voorstel niet of niet helemaal over dan staat daartegen voor de or geen beroep open bij de rechter.

Recht op informatie

De ondernemer dient alle informatie aan de or te verstrekken die hij redelijkerwijs nodig heeft voor de uitvoering van zijn taak. Dit volgt uit artikel 31 WOR. Aan de hand van de door de or uit te oefenen taak moet worden vastgesteld welke informatie moet worden verstrekt. Vraagt de or de ondernemer informatie te verstrekken, let er dan op dat de or concreet aangeeft welke informatie hij nodig heeft en waarom deze informatie nodig is voor de taakvervulling.